SUOMEN SUURLÄHETYSTÖ
MOSKOVA

Talousuutisia Moskovasta 12.–25.4.2012

- **Talouskasvu hidastui 3,2 prosenttiin maaliskuussa, koko vuoden ennuste on 3,4 %.**
- **Hallitus punnitsee talouspolitiikan vaihtoehtoja, uusi hallitus aloittaa toukokuussa.**
- **Putin: budjetti on saatava tasapainoon vuoteen 2015 mennessä.**
- **Uuden maatalousohjelman avulla Venäjästä halutaan maataloustuotteiden viejämaa.**
- ***Nord Stream* -kaasuputken toinen osuus valmistui.**
- **Metsäpalot riehuvat laajoilla alueilla Venäjän itäosissa.**
- **Venäjän tulli vähentää kemikaalien ja elintarvikkeiden rajanylityspaikkojen määrää.**

Venäjän talouskehitys 1-2/2012:	**1-3/2012** Toteutunut	**1-3/2011** Toteutunut	**1-12/2011** Toteutunut	**1-12/2012** Ennuste*
BKT:n kasvu (vuosimuutos %)	**4,0 % ****	**4,0 %**	4,3 %	3,4 %
Reaalipalkan kasvu (muutos %)	11,7 %	1,6 %	3,5 %	6,3 %
Inflaatio (kuluttajahintojen muutos %)	3,9 %	9,5 %	6,1 %	~6 %
Vähittäiskauppa (muutos %)	7,5 %	5,0 %	7,2 %	6,3 %
Teollisuustuotanto (muutos %)	4,0 %	5,9 %	4,7 %	3,1 %
Kiinteät investoinnit (muutos %)	11,2 %	- 0,8 %	8,3 %	6,6 %
Vienti (muutos edellisvuodesta %)	19 %	23 %	30 %	~5 %
Tuonti (muutos edellisvuodesta %)	13 %	42 %	30 %	12,5 %
Urals-öljyn keskihinta, USD /bbl	117 $	103 $	110$	115$

Lähde: Tilastokeskus ja talouskehitysministeriö
** Talouskehitysministeriön ennuste vuodelle 2012*
*** Talouskehitysministeriön alustava arvio 1-3/2012*

Venäjän federaation budjetti: Tulot ja menot suhteessa bkt:hen	**1-3/2012** Toteutunut	**1-3/2011** Toteutunut	**1-12/2011** Toteutunut	**1-21/2012** Suunnitelma*
Budjetin tulot, % bkt:sta	**23,0 %**	**20,5 %**	**20,9 %**	**20,1 %**
Budjetin menot, % bkt:sta	**23,9 %**	**21,6 %**	**20,1 %**	**21,6 %**
Ylijäämä (+), alijäämä (-), % bkt:sta	**- 0,9 %**	**+1,1 %**	**+0,8 %**	**- 1,5 %**
Ylijäämä ennen öljytuloja, % bkt:sta**	**- 12,9 %**	**- 8,8 %**	**- 9,6 %**	**- 11 %**

Lähde: Venäjän valtiovarainministeriö
** Budjettilaki 2012, hyväksytty marraskuussa 2011*
*** Budjetin alijäämä ilman öljyn ja kaasun verotuloja*

Vararahastojen tilanne:	**1.1.2012**	**1.4.2012**
Vararahasto (budjetin alijäämää varten)	**25,2 mrd.$**	**62,3 mrd.$**
Hyvinvointirahasto (eläkerahastoa varten)	**86,8 mrd.$**	**89,5 mrd.$**
Keskuspankin kulta- ja valuuttavarannot	**499 mrd.$**	**513,5 mrd.$**

Lähde: Venäjän valtiovarainministeriö, Venäjän keskuspankki

Ruplan kurssi vuoden alussa ja nyt:	**1.1.2012**	**25.4.2012**
Ruplan kurssi / EUR ja USD	**41,67 RUB/EUR**	**38,80 RUB/EUR**
Lähde: Venäjän keskuspankki	**32,20 RUB/USD**	**29,45 RUB/USD**

Öljynhinnan kehitys 2012:	**1.1.2012**	**25.4.2012**
Öljyn hinta, Brent USD /bll	**112,95 USD**	**117,47 USD/bll**
Öljyn hinta, Urals USD / bll	**110,25 USD**	**116,37 USD/bll**

Lähde: Interfax, Vedomosti

Venäjän talouskehitys

Talouskasvu hidastui maaliskuussa. Talouskehitysministeriö arvioi, että ensimmäisen vuosineljänneksen bkt-kasvu oli noin neljä prosenttia eli saman verran kuin viime vuoden vastaavana aikana. Hyvän alkuvuoden jälkeen talouskasvu kuitenkin hidastui maaliskuussa. Vuoden takaiseen verrattuna maaliskuun kasvu oli 3,2 % ja kausikorjattuna edelliskuukauteen suhteutettuna talous supistui hieman (0,6 %). Suurin syy oli investointien vähäisyys. Kulutus jatkui ripeänä, yli 7 % kasvuvauhtia, myös maaliskuussa. Talouskehitysministeriön arvio koko vuoden talouskasvusta on 3,4 %.

Talouskehitysministeriö ennustaa keskimäärin 4,4 % bkt:n kasvua seuraavien 20 vuoden aikana. Talouskehitysministeriö päivitti pitkäaikaisen talousennusteensa vuoteen 2030 asti. Vuosien 2012–2020 bkt-ennuste on keskimäärin 3,3 % vuodessa ja pitkäaikainen kasvu vuoteen 2030 asti keskimäärin 4,4 % vuodessa. Uutta kasvua haetaan ensisijaisesti tehokkuutta nostamalla: suhteessa OECD-maihin Venäjän tehokkuus on nyt noin 40 %. Tehokkuuden nostaminen vaatii kuitenkin uusia investointeja, koska työikäisen väestön määrä supistuu seuraavien 20 vuoden aikana. Talouskasvun vauhdittaminen vaatii ministeriön mukaan myös talousrakenteen muutosta ja innovaatiostrategian toteuttamista. Ilman uudistuksia talouskasvu uhkaa jäädä 2–3 prosenttiin. Vaikka ehdotettuja uudistuksia toteutettaisiinkin, keskimääräinen bkt-kasvu jäisi ennusteen mukaan alle viiden prosentin.

Hallitus punnitsee talouspolitiikan vaihtoehtoja, uusi hallitus aloittaa toukokuussa. Pääministeri Putin totesi viimeisessä linjapuheessaan pääministerinä, että Venäjän pitäisi tavoitella vuotuista talouskasvua, joka ylittää maailmantalouden kasvuvauhdin. Muuten Venäjä uhkaa jäädä jälkeen muista kehittyvistä talouksista. Nykyinen hallitus on asettanut Strategia 2020 -suunnitelmassa kaksi päätavoitetta: yli viiden prosentin keskimääräisen talouskasvun ja alle viiden prosentin inflaation. Kasvun tukemiseksi ehdotetaan järkevää pitkäaikaista talous- ja rahapolitiikkaa, talouden monipuolistamista öljyriippuvuuden vähentämiseksi, valtion roolin ja sääntelyn vähentämistä kilpailun lisäämiseksi ja liiketoimintaympäristön parantamista uusien investointien houkuttelemiseksi. Markkinoilla suhtaudutaan uudistusvalmiuteen varovasti. Hyvistä tavoiteasetteluista huolimatta hallitus on yleensä toteuttanut vain osan suunnitelmista. Valmius strategiasuunnitelman toteuttamiseen selviää vasta toukokuisen hallituksenvaihdoksen jälkeen.

Talouskehitysministerin teesit liiketoimintaympäristön parantamiseksi. Ministeri Nabiullina esitteli hallituksen istunnossa seitsemän uudistusta, joiden tarkoituksena on parantaa investointi-ilmapiiriä. Ensimmäinen on investointeja tukeva veropolitiikka, toinen kilpailukykyinen energian ja sähkön hinta teollisuudelle, kolmas on valtionyhtiöiden yksityistäminen ja kilpailun lisääminen ja neljäs rahoitusmarkkinoiden kehittäminen. Viides ja kuudes ehdotus koskevat makrotalouden vakauden ylläpitämistä: tähän tähdätään eläkejärjestelmän ja budjettisääntöjen uudistamisella. Ministerin seitsemäs uudistusehdotus on Venäjän kansainvälistyminen ja kaupan liberalisointi: tässä hän näkee, että WTO-jäsenyys on ensimmäinen tärkeä askel oikeaan suuntaan.

Tiekartta liiketoimintaympäristön parantamiseksi valmisteilla. Putin on antanut perustamalleen Strategisten aloitteiden virastolle (ASI) tehtäväksi valmistaa tiekartan, jonka tarkoituksena on osoittaa keinot liiketoimintaympäristön parantamiseen. Sillä pyritään myös nostamaan Venäjän sijoitus Maailmanpankin liiketoimintaympäristöä mittaavassa tutkimuksessa nykyiseltä 120. sijalta sijalle 20. Suurimpia syitä Venäjän heikkoon sijoitukseen ovat liiallinen byrokratia ja oikeusturvan puute. Tiekartassa listataan toimenpiteet, joilla voidaan keventää byrokratiaa, mm. yrityksen rekisteröintiprosessia ja veroraportointia, toimialalisenssien ja rakennuslupien saantia ja monopoliyhtiöiden palvelujen saatavuutta. Virastolle on annettu aikaa vain 3.5. asti: suunnitelman tulisi olla valmis Putinin presidentin virkaanastujaispuhetta varten.

Kaksi kolmesta venäläisestä yhtiöstä listautui ulkomaille. Vuosina 2010–11 65 % kaikista venäläisten yhtiöiden listautumisista pörssiin tapahtui ulkomailla; suurin osa Lontoon pörssiin. Suhteessa muihin BRIC-maihin venäläiset yhtiöt valitsevat muita maita useammin listautumisen ulkomaisiin pörsseihin. Esimerkiksi kiinalaisten listautumisista alle 10 % suuntautui ulkomaisiin pörsseihin; intialaisilla yhtiöillä tämä oli noin 14 %. Venäläisten yhtiöiden siirtyminen ulkomaille on ensisijaisesti merkki kotimaan heikosti kehittyneistä rahoitusmarkkinoista mutta myös hyvin heikosta oikeudensuojasta: venäläiset yhtiöt eivät ainoastaan listaudu ulkomaille, vaan myös pitävät omistuksensa ulkomailla.

Yrityslainat kasvussa, nopeimmin kasvavat rakennus- ja kiinteistölainat. Suurin osa viime vuoden yrityslainoista kohdistui kolmeen sektoriin: kuljetukseen, rakentamiseen ja kiinteistöihin. Sama trendi on jatkunut myös vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Rakennus- ja kiinteistöalan lainojen osuus kattoi viime vuonna jo viidenneksen yrityslainakannasta, ja kuluvan vuoden ensimmäisen neljänneksen lopulla niiden osuus oli kasvanut 23 prosenttiin. Kaupan osuus lainakannasta pysyi noin 20 prosentissa, tuotannollisten yritysten osuus hieman väheni. Valtionyhtiöiden osuus lainakannasta on pysynyt merkittävänä. Samanaikaisesti valtionpankkien osuus lainojen tarjoajana on kasvanut. Yrityslainakanta nousi keskimäärin 26 % vuonna 2011, tästä valtionpankkien osalle tuli 70 % eli yksityisen sektorin osuus kasvusta oli vain 30 %.

Leasingrahoitus lähti lentävään nousuun. Leasingin suosio rahoitusmuotona on noussut: viime vuonna leasingrahoitusmarkkinat kasvoivat peräti 80 %. Leasingrahoituksen osuus on vielä suhteellisen pieni, joten ripeä kasvu johtuu osittain alhaisesta lähtötasosta. Lisäksi kasvua vauhdittivat valtionyhtiöiden hankinnat. Venäjän valtionrautatiet rahoitti viime vuonna merkittävän osan uusien rautatievaunujen hankinnasta leasingilla, lisäksi kuljetusyhtiöt rahoittivat suurimman osan uusien ajoneuvojen hankinnoista leasingrahoituksella. Suurimmat rahoittajat ovat valtionpankkien tytäryhtiöt *Sberbank Leasing*, *VTB Leasing* ja *VEB Leasing* ja valtionyhtiöiden leasingyhtiöt kuten *Gaztekh leasing* ja *Gazprombank Leasing*. Kymmenellä suurimmalla yhtiöllä on hallitseva asema markkinoilla: niiden osuus oli viime vuonna peräti 66,5 %. Yksityissektorilla suurimmat leasingyhtiöt ovat *Europlan* ja *Alfa Leasing*. Vaikka kasvu oli viime vuonna merkittävä, leasingmarkkinoiden koko on edelleen suhteellisen pieni. Keskimäärin vain joka kymmenes uusi kone tai ajoneuvo hankitaan leasingrahoituksella. Tämä on kaukana Euroopan tilanteesta, jossa joka kolmas ajoneuvo ja joka viides kone hankitaan leasingrahoituksella.

Kuljetuskaluston kysyntä elpymässä. Kuorma-autojen kysyntä nousi viime vuonna laman pohjasta, mutta kokonaiskysyntä ei vielä ylittänyt kriisiä edeltävää tasoa. Kotimaisten kuorma-autojen tuotanto kasvoi viime vuonna keskimäärin 36 %. Ulkomaisten merkkien paikallistuotanto kasvoi ripeimmin (56 %) ja tuonti peräti kaksinkertaistui. Yhä enemmän kuorma-autoja tuotiin Valko-Venäjältä: sieltä tuontihinnat ovat kolme-neljä kertaa alhaisemmat kuin länsimaista. Eroa kasvattaa suhteellisen korkea tuontitulli. Valko-Venäjä kuuluu Venäjän kanssa tulliliittoon, kun taas muualta tuotujen kuorma-autojen tulli on 25–30 %. WTO-jäsenyyden myötä kuorma-autojen tuontitulli alenee, ja on odotettavissa, että ulkomaisten kuorma-autojen tuonnin osuus kasvaa. Uusien yli 20-tonnisten kuorma-autojen tuontitulli alenee 25 %:sta 10 %:iin ja kolmen vuoden kuluttua 5 %:iin. Käytettyjen kuorma-autojen tuontitulli alenee nykyisestä 30 %:sta 15 %:iin ja kolmen vuoden kuluttua 10 %:iin.

Suurimmat vähittäiskaupparyhmät kasvattivat markkinaosuuksiaan. Venäjän viisi suurinta vähittäiskaupparyhmittymää, *X5, Magnit, Auchan, Metro* ja *Dixy,* kasvattivat viime vuonna liikevaihtoaan keskimäärin yli 20 %. Kokonaisuutena Venäjän vähittäiskauppa kasvoi keskimäärin 7,2 % (reaaliarvossa) ja 16 % (nimellisesti). Venäjän suurin kauppaketju X5, joka omistaa mm. *Perekrjostok-, Kopeika-, Pjatjorotška-* ja *Karusel*-nimiset kauppaketjut, kasvatti liikevaihtoaan peräti 37 %. Ketju on kasvanut vauhdikkaasti sekä orgaanisesti että yrityshankintojen kautta. Tästä huolimatta sen osuus koko Venäjän vähittäiskauppamarkkinoista on arviolta vain 5 %. Viiden suurimman kaupparyhmittymän osuus markkinoista on tilastojen mukaan noin 15 %. Suurimmat vähittäiskauppamarkkinat ovat edelleen Suur-Moskova (peräti 25 % koko Venäjän markkinoista) ja Suur-Pietari (noin 5 % koko Venäjän markkinoista).

Liikkeenjohdon konsultointipalvelujen kysyntä kolminkertaistui 2011. Parin hiljaisen vuoden jälkeen konsultointiliiketoiminta on lähtenyt Venäjällä taas kasvuun. Edellisvuoteen verrattuna konsultoinnin kokonaismarkkina kasvoi nimellisesti 48 %. Vuoteen 2008 verrattuna kasvu on kuitenkin vain 23 %, koska kriisin aikana kysyntä väheni. Viime vuonna nopeimmin kasvoivat liikkeenjohdon konsultointipalvelut, joiden ruplamääräinen liikevaihto melkein kolminkertaistui edellisvuodesta. IT-ratkaisuihin ja -järjestelmiin liittyvä konsultointi oli myös voimakkaassa nousussa: se kattoi melkein puolet konsultointipalvelujen markkina-arvosta. Kriisin jälkeen on kasvanut myös henkilöstöpalvelujen kysyntä ja erikoispalvelujen kuten uudelleenorganisoinnin ja käyttöpääoman tehostamisen kysyntä. Vähemmän kasvoivat viime vuonna perinteiset alat kuten tilintarkastus-, verotus- ja juridiset konsultointipalvelut, mutta niiden kysyntä ei myöskään merkittävästi vähentynyt kriisin aikana.

Julkinen sektori

Korkea öljynhinta kasvatti tulli- ja verotuloja. Alkuvuoden korkea öljynhinta ja öljyntuotanto kasvattivat budjetin ensimmäisen neljänneksen tulli- ja verotuloja. Sekä tullin että verohallinnon tulot nousivat tammi–maaliskuussa 23 % verrattuna edellisvuoden samaan ajanjaksoon. Suurimpana syynä kasvuun olivat öljyn ja kaasun vientitullin (+36 %) ja valmistusveron kertymän kasvu (+39 %), mutta myös muut verotulot kasvoivat. ALV:n tuotto nousi 8 % ja henkilöiden tuloveron 15 %. Yritysten tuloverokertymä nousi vain prosentin verran, vaikka yritysten yhteenlaskettu tulos kasvoi keskimäärin 20 %. Osasyynä henkilötuloverokertymän vahvaan kasvuun pidetään sosiaaliveron osittaista alentamista vuodenvaihteessa, mikä kasvatti ”valkoisen” palkanmaksun osuutta.

Ensimmäisen neljänneksen budjetti oli alijäämäinen, koko vuoden budjetti voi olla tasapainossa. Korkeista tuloista huolimatta federaation tammi–maaliskuun budjetti oli alijäämäinen. Federaation budjettitulot nousivat edellisvuodesta 24 %, mutta tämä ei riittänyt kattamaan kasvavia budjettimenoja. Menot nousivat tammi–maaliskuussa peräti 39 % edellisvuoden vastaavan ajanjaksoon verrattuna. Alijäämä oli valtiovarainministeriön alustavien arvioiden mukaan vajaa prosentti bkt:sta. Valtiovarainministeriö arvioi kuitenkin, että koko vuoden budjetti voisi olla tasapainossa, jos budjettimenoja ei koroteta. Viime syksynä hyväksytyn budjettilain mukaan alijäämä olisi tänä vuonna 1,5 % bkt:sta, mutta silloin oletuksena oli vuoden keskimääräinen öljynhinta 100 dollaria. Valtiovarainministeriö nosti huhtikuussa arvionsa kuluvan vuoden keskimääräisestä öljynhinnasta 115 dollariin, mikä kasvattaisi federaation budjetin tuloja noin 7 prosenttia.

Budjettilain muutosehdotus lupaa lisämenoja armeijalle, sosiaalipolitiikkaan ja reaalitalouteen. Valtiovarainministeriö julkaisi muutosehdotuksen kuluvan vuoden budjettilakiin. Siinä on huomioitu korkeamman öljynhinnan tuomat lisätulot ja eri ministeriöiden ehdottamat lisämenot. Julkaistun lakimuutoksen mukaan tulot nousisivat 900 miljardilla ruplalla (22 miljardilla eurolla) tai noin 1,5 % suhteessa bkt:hen, menot nousisivat vain 90 miljardilla ruplalla (2,2 miljardilla eurolla) tai noin 0,15 % suhteessa bkt:hen. Ehdotetut lisämenot jakautuvat armeijan varusteluohjelman, sosiaalipolitiikan ja reaalitalouden välillä. Reaalitalouden osalta on otettu huomioon mm. valtionyhtiöiden lisärahoitustarpeet, presidentinvaalia varten hankitut turvakamerat sekä metsätalousviraston hankinnat metsäpaloturvallisuuteen. Budjettilain muutos vaatii duuman hyväksynnän.

Valtiovarainministeriö asetti vuosien 2013–2015 budjettisuunnitelman tavoitteet. Laajennetussa ministeriön kollegiossa puhunut valtiovarainministeri Anton Siluanov asetti 10 päätavoitetta seuraavien vuosien budjettisuunnittelulle. Ensimmäinen ja ministerin mielestä tärkein tavoite on öljytulojen käytön säännöt. Öljy- ja kaasusektorin tulot muodostavat peräti puolet federaation budjetin tuloista, ja budjetin toteutus riippuu raaka-aineiden hintojen vaihtelusta. Ministeri ehdottaa paluuta ennen kriisiä voimassa olleeseen budjettisääntöön, jonka mukaan alijäämätavoite asetetaan *ennen* öljyverotuloja ja mahdollisilla lisätuloilla kasvatetaan vararahastoa seuraavaa lamaa ennakoiden. Tavoitteeksi ministeri ehdottaa, että alijäämätavoite ennen öljyverotuloja olisi 7 % bkt:sta (ennen kriisiä tavoite oli 4,7 % bkt:sta). Myös vararahastoa pitäisi kasvattaa 7 %:iin bkt:sta (ennen kriisiä tavoite oli 10 % bkt:sta). Muut keskeiset tavoitteet ovat pitkälti samat kuin viime vuoden budjetin, eli siirtyminen pitkäaikaiseen budjettisuunnitteluun ja strategiseen tavoiteohjelmiin perustuvaan budjetointiin, federaation ja alueiden budjettien välisten suhteiden kehittäminen ja valtionvarojen käytön tehokkuuden nostaminen, tässä ministeri painotti erityisesti julkisia hankintoja. Julkisiin hankintoihin liittyvä tehottomuus (korruptio) syö vuosittain arviolta 2 % bkt:sta.

Putin: budjetti tasapainoon vuoteen 2015 mennessä. Pääministeri Putin totesi omassa puheenvuorossaan valtionvarainministeriössä, että budjetti on saatava tasapainoon vuoteen 2015 mennessä. Tämä on linjassa edellisten vuosien budjettitavoitteiden kanssa, mutta ristiriidassa talouskehitysministeriön ehdotuksen kanssa kasvattaa budjettimenoja uuden innovaatiostrategian toteuttamiseksi. Ristiriitaa on myös suhteessa Putinin omiin vaalilupauksiin, joissa hän lupasi korotuksia eläkkeisiin, sosiaaliavustuksiin ja julkisen sektorin palkkoihin sekä merkittäviä lisäyksiä puolustusmenoihin. Edellisellä viikolla Putin totesi vuosipuheessaan duumalle, että armeijan yli 20 biljoonan ruplan (yli 500 miljardin euron) varusteluohjelma toteutetaan vuoteen 2020 mennessä. Myös presidentti Medvedev vahvisti tämän viikon linjapuheessaan hallitukselle, että armeijan varusteluohjelma on tärkeä prioriteetti.

Sosiaali- ja terveysministeriö valmisti eläkejärjestelmän kehityssuunnitelman. Ministeri Tatjana Golikova esitteli istuvalle presidentille eläkejärjestelmän uudistussuunnitelman. Tavoitteeksi on asetettu hyväksyä lopullinen suunnitelma vuoden loppuun mennessä. Ministeri ehdotti mm. eläkeiän asteittaista nostamista, mutta vasta vuodesta 2015 alkaen. Suunnitelmassa ehdotetaan eläkeiän korottamista 6 kk vuodessa naisille ja 3 kk vuodessa miehille. Näin sekä naisten että miesten eläkeikä olisi vuonna 2030 63 vuotta (nyt 55 ja 60 vuotta). Lisäksi ministeri ehdotti, että eläkkeen määrä sidottaisiin työvuosiin ja osittain myös ansiotasoon. Nyt eläke on pitkälti kaikille sama työvuosista ja ansiotasosta riippumatta. Ansiotason mukaista eläkettä ehdotetaan vain niille, joiden työssäoloaika ylittää 25 vuotta. Ministeri ehdotti myös yritysten eläkemaksujen korottamista, mutta vasta kolmen siirtymävuoden jälkeen. Suunnitelma siirtäisi näin vastuun eläkejärjestelmän uudistamisesta seuraavaan hallituskauteen (2016–2020). Putin on useampaan otteeseen todennut, että eläkeikää ei koroteta hänen kautensa aikana.

Paikallisbudjettien menot kasvoivat 14 %, menolisäykset katettiin budjettien välisillä siirroilla. Kaupunkien ja kuntien menoista suurin osa käytetään koulutukseen ja kunnallispalveluihin. Viime vuoden menoista koulutukseen kohdistui 38 % ja terveydenhuoltoon 9 %, asumispalveluihin käytettiin keskimäärin 10 % ja sosiaaliavustuksiin 9 %. Keskimäärin vain puolet menoista katetaan omilla verotuloilla, toisen puolen kaupungit ja kunnat saavat aluebudjetista tai federaation budjetista. Suurin osa verotuloista kerätään suoraan federaation budjettiin, josta varoja jaetaan harkinnanvaraisesti alueille ja kaupungeille. Paikallisbudjettien tärkein oma tulolähde on henkilöiden tulovero; se kattaa kaksi kolmasosaa paikallisista tuloista. Lisäksi paikallisbudjettiin maksetaan omaisuusveroa, mutta sen osuus oli viime vuonna vähäinen. Verotusjärjestelmään on useampaan otteeseen ehdotettu uudistuksia, niin että paikallisbudjetit saisivat toisaalta enemmän valtaa päättää omista menoistaan, mutta toisaalta myös enemmän vastuita verotulojen keräämisestä suoraan paikallisbudjettiin.

Presidentin ja pääministerin palkat eivät nousseet vuonna 2011. Virallisesti julkaistujen julkisen sektorin vuoden 2011 palkkatietojen mukaan presidentti Medvedevin palkka pysyi edellisvuoden tasolla ja pääministeri Putinin palkka jopa pieneni. Molempien vuosipalkat olivat virallisten tietojen mukaan alle 100 000 euroa. Presidentinkansliasta löytyi kuitenkin myös suurituloisia: esim. presidentin neuvonantaja Mihail Abyzov ilmoitti vuositulokseen 98 miljoonaa ruplaa (noin 2,4 miljoonaa euroa) ja Pohjois-Kaukasian alueen presidentin edustaja Aleksandr Hloponin ilmoitti vuositulokseen peräti 184 miljoonaa ruplaa (noin 4,6 miljoonaa euroa). Suurin osa Hloponinin (*Norilski Nikelin* entisen pääjohtajan) tuloista oli kuitenkin pääomatuloja, ei palkkatuloja. Keskimäärin presidentinkanslian palkkatulot kasvoivat alle 10 % edellisvuodesta. Koko maan keskipalkka kasvoi viime vuonna nimellisesti vajaat 12 % (reaalipalkka kasvoi vain 3,5 %).

Duumastakin löytyy miljardöörejä. Myös parlamentin kamarien liittoneuvoston ja duuman kansanedustajat julkistivat viime vuoden tulonsa ja varallisuutensa. Liittoneuvoston puheenjohtaja Valentina Matvijenko ilmoitti vuosituloikseen 3,3 miljoonaa ruplaa eli noin 85 000 euroa eli hänen tulonsa ovat samassa luokassa presidentti Medvedevin kanssa. Varapuheenjohtajien tulot olivat vielä suuremmat, esimerkiksi varapuheenjohtaja Ljudmila Švetsova, joka toimi Putinin presidentinvaalikampanjan päällikkönä Moskovassa, ilmoitti vuosituloikseen peräti 11,5 miljardia ruplaa eli 295 miljoonaa euroa. Varapuheenjohtaja Juri Vorobjovin vuositulot olivat vain 2,3 miljoonaa ruplaa, mutta hänen vaimonsa tulot olivat sen sijaan 71 miljoonaa ruplaa (1,8 miljoonaa euroa). Julkisuudessa kovaa kritiikkiä saanut Murmanskin alueen kansanedustajan Andrei Gurjevin vaimo ilmoitti vastaavasti vuosituloikseen 1,5 miljardia ruplaa (noin 38 miljoonaa euroa), ja hänen omaisuutensa käsittää virallisten tietojen mukaan seitsemän omistusasuntoa ja kolme käyttöoikeusasuntoa, omakotitalon ja 3 500 neliömetrin maa-alueen sekä yhdeksän autoa ja Harley-moottoripyörän. Kansanedustajien tulot ja omaisuus on herättänyt paljon mielenkiintoa paikallisessa lehdistössä. Lehtien mukaan aika moni on kuitenkin jättänyt osan tuloistaan ja omaisuudestaan julkistamatta, vaikka uusien sääntöjen mukaan tämä voi johtaa sakkoihin. Vuosi-ilmoitusten varsinainen tarkistaminen kuuluu valtion tarkastusvirastojen tehtäviin.

Energia

***Nord Stream* -kaasuputken toinen osuus valmistui.** Itämeren alittavan kaasuputken molemmat rinnakkaiset putket on nyt asennettu meren pohjaan. Putki avataan täydessä 55 miljardin kuutiometrin kapasiteetissaan tämän vuoden lokakuussa, kun kaupalliset kuljetukset aloitetaan toisessakin putkessa. Putken käyttöiäksi on suunniteltu ainakin 50 vuotta. Nord Stream -putken osakkaina ovat *Gazprom* (51 %), *Wintershall* (15,5 %), *E. ON Ruhrgas* (15,5 %), *Gasunie* (9 %) ja *GDF Suez* (9 %).

***Rosneft* ja *ExxonMobil* tarkensivat sopimustaan.** Yhtiöiden elokuussa 2011 allekirjoittamaa sopimusta arktisista mannerjalustahankkeista tarkennettiin viime viikolla. Sopimuksen mukaan ExxonMobil pääsee osalliseksi Rosneftin mannerjalustahankkeisiin arktisella Karanmerellä sekä Mustallamerellä. Rosneft puolestaan saa vähemmistöosakkuudet kolmesta ExxonMobilin kehittämishankkeesta Pohjois-Amerikassa; Texasissa, Kanadan Albertassa sekä Meksikonlahdella. Rosneft on tarjonnut myös venäläisille ei-valtiollisille yhtiöille, *Lukoilille, TNK-BP:lle, Surgutneftegasille* ja *Bašneftille* mahdollisuutta osallistua sen hallinnoimiin mannerjalustahankkeisiin samoilla ehdoilla kuin ExxonMobil.

Ympäristö

***TNK-BP* joutui viranomaisten hampaisiin öljyvuotojen takia**. Luonnonvara- ja energiaministeriö ovat ryhtyneet tarkastelemaan TNK-BP:n Hanti-Mansian öljykentän mittavia öljyvuotoja. Luonnonvaraministeri Juri Trutnevin mukaan tutkinta on aloitettu juuri TNK-BP:n toimista, sillä yhtiön päästöluvut ovat viranomaistietojen mukaan suurimmat. *Kommersant*-sanomalehden mukaan tutkinnan kohteena oleva vuoto on niin vakava, että alueelta on enää vaikea löytää puhdasta maata. Ministeri Trutnevin tietojen mukaan TNK-BP:n laitoksissa oli vuonna 2011 jopa 784 onnettomuustapausta siinä, missä kilpailevilla yrityksillä oli 20–28 tapausta. Suurin syy vuotoihin on putkien heikko kunto. Ministerin mukaan TNK-BP:n politiikka eroaa valtionyhtiöistä siinä, että se jakaa kaiken voittonsa osakkeenomistajille eikä investoi putkiensa modernisointiin. TNK-BP kiistää syytteet. Omien laskujensa mukaan se on sijoittanut ympäristöohjelmansa toteuttamiseen jo 2,1 miljoonaa dollaria. Myös *Greenpeacen* Venäjän toimiston johtaja Ivan Blokov pitää Venäjän eri öljy-yhtiöiden öljyvuotojen määriä samantasoisina. Greenpeacen arvion mukaan Jäämereen valuu vuosittain puoli miljoonaa tonnia öljyä jokien kautta. Onnettomuuksien seurauksena se arvioi öljyvuotoja tapahtuvan noin 5 miljoonan tonnin edestä.

***Norilsk Nikeliltä* peritään 25 miljoonaa euroa ympäristöhaittamaksuja**. Vuodesta 2004 Krasnojarskissa on ollut tapana kuitata alueen suuryrityksiltä perittävät ympäristövaikutusmaksut tehtyjä ympäristöinvestointeja vastaan. Käytäntö on lainvastainen, sanoo ympäristövalvontaviranomainen *Rosprirodnadzor* ja uhkaa aluehallintoa oikeustoimilla. Putin käski jo vuonna 2010 Norilsk Nikeliä saattamaan ympäristötilanteensa kuntoon sakkojen uhalla. Huhtikuussa 2012 yhtiö on luvannut pääministerille saattaa neljässä vuodessa ekologian kaupungissa eurooppalaiselle tasolle ja hankkia italialaisen *Techintin* johtamalta konsortiolta 2 mrd. dollarin arvosta ilmanpuhdistusteknologiaa. Norilsk on Venäjän saastuneimpia kaupunkeja.

Metsä- ja maatalous

Metsäpalot riehuvat laajoilla alueilla Venäjän itäosissa. Lämmin, kuiva ja tuulinen sää on edesauttanut metsä- ja ruohikkopalojen syttymistä. Venäjän Kaukoidässä Habarovskin kaupunki on peittynyt savuun. Siperian federaatiopiirissä 25.4. oli 18 suurta metsäpaloa noin 3000 hehtaarin alueella lähinnä Taka-Baikalin aluepiirissä ja Novosibirskin alueella. Uralin federaatiopiirissä vaikein metsäpalotilanne on Tšeljabinskin ja Omskin alueilla, joilla metsäpaloja on *Greenpeacen* mukaan kymmenien tuhansien hehtaarien alueella. Tšeljabinskin kuudessa piirissä on julistettu metsäpalojen vuoksi hätätila. Keskisessä federaatiopiirissä Belgorodin alueella on luvattu maksaa jopa 50 000 ruplan palkkio (1300 euroa) vihjeestä, joka johtaa metsäpaloon syyllisen kiinniottamiseen.

Metsäpalontorjunnan valtionrahoitus voi nousta yli 300 miljoonaan euroon. Rahoitus koostuisi federaation 114 milj. €, alueiden 67 milj. € sekä koneiden ja laitteiden hankintaan myönnettävästä erillisestä 130 miljoonan euron rahoituksesta. Moskovan alueella kaikkiaan 77 000 hehtaaria soita aiotaan vesittää palojen ehkäisemiseksi ja 16 000 hehtaaria vuoden 2010 metsäpaloalueita aiotaan ”siivota” eli hakata palanut puusto pois ja istuttaa alueet taimilla. *Greenpeace Russia* epäilee, ettei 130 miljoonan euron laitehankintoja ehditä tehdä tänä vuonna, koska määrärahan myöntäminen vaatisi budjettilain muutoksen eikä esitystä ole vielä tehty.

Karjalan hallitus panee osakkeitaan *Karellespromista* ja Kontupohjan paperitehtaasta myyntiin. Osana tasavallan omaisuuden yksityistämisohjelmaa hallitus haluaa myydä osake-enemmistönsä (50,4 %) OAO *Lesopromyšlennaja holdingovaja kompanija* ”*Karellesprom*” -yhtiöstä vuoden 3. neljänneksellä. Samoin hallitus yrittää toistamiseen myydä vuoden 2. neljänneksellä 10 % *OAO ”Kondopoga*” -sellu-paperitehtaan osakkeista, jotka ovat tasavallan omistuksessa. Hallitus yritti jo viime vuoden elokuussa myydä huutokaupassa osakkeitaan, mutta tuolloin yhtään ostajaehdokasta ei ilmaantunut. Hintapyyntö oli vajaa 12 miljoonaa euroa, jolla hallitus olisi merkittävästi paikannut alijäämäistä tasavallan budjettiaan.

***VTB*-pankki etsii Segežan sellu-paperikombinaatille strategista investoijaa.** Karjalan tasavallan edustajan Andrei Nelidovin mukaan VTB-pankki pitää Segežan kombinaattia kannattamattomana eikä aio sijoittaa kombinaatin kehittämiseen, ellei löydä sille strategista sijoittajaa. *Investlesprom*-konserniin kuuluvan Segežan kombinaatin tuotanto pysäytettiin jo alkuvuonna puuraaka-aineen ja käyttövarojen puutteen takia. Helmikuussa Karjalan tasavallan hallitus ja VTB-pankki allekirjoittivat sopimuksen, jonka puitteissa pankki myönsi Investlesprom-konsernille 10 miljoonan euron lainan konkurssin välttämiseksi.

Tarkastuksissa löydettiin 200 000 kg vaarallisia tuontielintarvikkeita. Venäjän eläinlääkintä- ja kasvinterveyslaitoksen *Rosselhoznadzorin* alueyksiköiden mm. Kaliningradin ja Moskovan alueiden sekä Pietarin ja Primorskin piirin tullipisteissä ottamissa näytteissä on löydetty kiellettyjä mikro-organismeja kuten erilaisia suolistobakteereita (kuten kolibakteeri), listeriaa, salmonellaa ja *Clostridium perfringens* -bakteeria. Löydöt tehtiin 16 tapauksessa 5.–18.4. Normit täyttämättömiä elintarvikkeita löytyi Saksasta, Ruotsista ja Sveitsistä tuoduista juustoista, Vietnamista, Kiinasta ja Norjasta tuoduista kaloista ja kalatuotteista sekä lihasta ja lihavalmisteista, jotka olivat peräisin Puolasta, Argentiinasta, Saksasta, Italiasta ja Brasiliasta.

Uuden maatalousohjelman avulla Venäjästä halutaan maataloustuotteiden viejämaa. Vuosina 2013–2020 toteutettavan ohjelman prioriteetteja ovat mm. maan elintarvikeriippumattomuuden turvaaminen, maataloustuottajien tulojen lisääminen ja maataloussektorin modernisointi. Vuoteen 2020 mennessä viljan vienti aiotaan kasvattaa 40 miljoonaan tonniin, kun tänä satovuonna viljaa viedään ennätykselliset 26–27 miljoonaa tonnia. Kasviöljyjen vienti kasvaa 1,6 miljoonaan tonniin ja perunan 250 000 tonniin. Sianlihan vienti yltää 150 000 tonniin ja siipikarjanlihan 200 000 tonniin vuodessa.

Alueiden edustajat vaativat maatalouden tukien maksimoimista *WTO*:n vuoksi. Viime viikolla hallituksen aluetyöryhmän istunnossa puhuneen 1. varapääministerin Igor Šuvalovin mukaan Venäjä kykeni WTO-neuvotteluissa sopimaan Venäjän maatalouden kehityksen turvaavat ehdot. Alueiden senaattoreiden mukaan maatalous kuitenkin kärsii WTO:hon liittymisestä. Istunnossa he vaativat maataloustukien nostamista maataloussektorin tulevaisuuden turvaamiseksi. Šuvalovin mukaan Venäjä ei hyödynnä tällä hetkellä WTO:ssa hyväksyttyä 9 miljardin dollarin vuosittaista tukea täysimääräisesti, vaan tuen määrä on viime vuosina ollut noin 4,4 miljardia dollaria vuodessa. Kysymys tuen nostamisesta on esitettävä osana budjettisuunnitelmaa. Maataloussektorilla erityisesti siankasvatuksen arvioidaan kärsivän tuontitullien alenemisesta. Valtio on jo päättänyt myöntää siankasvattajille lisätukea 155 miljoonaa euroa.

Terveysruoasta elintarvikealalle uutta liiketoimintaa. *Grant Tornton* -yhtiön tekemän tutkimuksen mukaan Venäjän elintarvikealan tuottajista 53 % pitää terveysruokaa ja yhtä moni viljelijöiden tuottamaa ruokaa suurena mahdollisuutena liiketoiminnan kehittämiselle Venäjällä. Pakasteruoan lisäämiseen uskoi vain 15 % vastanneista. Kysely tehtiin syksyllä *World Food Moscow* -näyttelyn aikana. Tehokkaimpina keinoina elintarviketuotannon kannustamiseksi nähtiin korkotuki, veroedut ja tullimaksujen säätely. Muina tuotantoa stimuloivina keinoina pidettiin korruption vähentämistä, innovatiivisen tuotannon tukia ja tehokkaiden teknologioiden käyttöönottoa.

Telekommunikaatio

***Megafon* käynnistää 4G-palvelun**. Megafonista tulee kumppaninsa *Skartelin* ohella Venäjän toinen operaattori, jolla on 4G-palveluja. Vuoden loppuun mennessä 4G:n piirissä on 100 000 asukasta mm. Novosibirskissä, Moskovassa, Krasnodarissa, Sotšissa ja Samarassa. Palvelua käytetään modeemilla, joka tukee myös 2G- ja 3G-verkkoja. Moskovassa tarvittavat taajuushuutokaupat saataneen suoritetuksi syksyyn mennessä, arvelee Kommersant.

***Megafonin* omistajakiista ratkesi.** Pitkään jatkunut kiista Venäjän toiseksi suurimman teleoperaattorin omistuksesta ratkesi, kun toinen oligarkki Mihail Fridman (*Altimo*) ostettiin ulos yhtiöstä. Suurimmaksi omistajaksi nousee Venäjän rikkain mies oligarkki Ališher Usmanov (*AF Telecom*), joka saa uudesta yhtiöstä enemmistön. *Telia-Sonera* myi hänen yhtiölleen AF Telecomille osuutensa *Telekom-investista*, minkä seurauksena Telia-Soneran omistusosuus Megafonissa laski 44 %:sta 35 %:iin. Usmanov on Telia-Soneran kanssa osakkaana myös Turkin Skartelissa. Omistusmuutoksen jälkeen Megafon järjestää osakeannin (20 %). Jos listaus toteutetaan suunnitelmien mukaan, Telia-Soneran osuus laskee edelleen 25 %:iin. Megafon on Venäjän toiseksi suurin teleoperaattori; sen markkinaosuus matkapuhelinliittymissä on 27 %. Venäjän suurin on operaattori MTS (31 %) ja kolmanneksi suurin Vimpelcom (25 %).

Ulkomaankauppa

Venäjän ulkomaankauppa kasvoi tammi–maaliskuussa 17 %. Keskuspankin kauppataseen mukaan vienti kasvoi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 19 % ja tuonti 13 %. IVY-maiden kauppa kasvoi vain 12 %, mutta kauppa IVY-maiden ulkopuolelle keskimäärin 18 %. Öljyn ja kaasun vienti kattoi peräti kolme neljäsosaa viennistä IVY-maiden ulkopuolelle. Raakaöljyn keskihinta kasvoi edellisvuodesta 14 %, maakaasun vientihinta peräti 37 % (Venäjän Eurooppaan suuntautuvan viennin keskimääräinen hinta). Vientihintojen nousun ansiosta koko kauppatase kasvoi 27 % edellisvuodesta.

Tuonnin kasvu hidastui maaliskuussa. Tuonti IVY-maiden ulkopuolelta kasvoi Venäjän tullitilastojen mukaan vajaat 14 % tammi–maaliskuun aikana, maaliskuussa kasvu hidastui 12 %:iin. Suomelle tärkeä koneiden ja laitteiden tuonti kuitenkin lisääntyi keskimäärin 17 %. Koneiden ja laitteiden tuonnissa kasvoi erityisesti kuljetuskaluston tuonti, mukaan luettuna laivojen ja ajoneuvojen tuonti, mutta myös mekaanisten koneiden tuonti kasvoi 12 %. Hiljaisemman alkuvuoden jälkeen myös rakennuskoneiden tuonti lisääntyi maaliskuussa ennen rakennussesongin alkamista. Kemikaalien tuonti kasvoi kaudella keskimäärin 11 % ja elintarvikkeiden tuonti keskimäärin 12 %. Eri tuotteet menestyivät eri tahtiin. Edellisvuoteen verrattuna eniten kasvoi vihannesten ja lihatuotteiden tuonti. Sokerin, voin ja viljatuotteiden tuonti taas supistui edellisvuodesta, koska Venäjän oma sato on tänä vuonna ollut hyvä.

Venäläisten turistien määrä Suomessa kasvaa edelleen. Venäläiset olivat alkuvuonna edellisvuosien tapaan suurin ulkomaisten matkailijoiden ryhmä Suomessa. Heille kirjattiin tammi–helmikuussa lähes 400 000 yöpymisvuorokautta, mikä oli viidenneksen enemmän kuin 2011. Viime vuonna venäläisten yöpymiset nousivat lähes 1,3 miljoonaan vuorokauteen. Tämä oli 22 % enemmän kuin vuonna 2010. Venäläisten turistien määrä nousee perinteisesti uuden vuoden tienoilla ja kesällä. Viime kesänä peräti 40 % kaikista Suomeen matkustaneista tuli Venäjältä.

Sääntely

Rajanylityspaikkojen määrä vähenee. Venäjän terveys- ja sosiaaliministeriö on antanut 7.3.2012 uuden määräyksen nro 207 rajanylityspaikoista, joiden kautta voidaan tuoda maahan kemiallisia, biologisia ja radioaktiivisia aineita, jätteitä ja muita ihmiselle vaarallisia tavaraeriä, elintarvikkeita sekä elintarvikkeiden kanssa kosketuksissa olevia materiaaleja ja tuotteita. Määräys koskee myös joitakin koneita ja laitteita. Näiden tuotteiden rajanylityspaikkoja vähennetään. Suomen osalta Brusnitšnoje ja Torfjanovka jatkavat toimintaansa kuten ennenkin, mutta esim. Svetogorsk ei ole hyväksyttyjen listalla. Viipurin tulli on pyytänyt lupaa Svetogorskin osalta, mutta vahvistusta ei ehditä saada ennen määräyksen voimaanastumispäivää. Määräys astuu voimaan 29.4.2012. Määräys on julkaistu *Rossijskaja Gazeta*-lehdessä 18.4.2012 (http://www.rg.ru/2012/04/18/minzdrav1-dok.html). Tarkemmat tiedot ja listat tuotteista, joita määräys koskee, löytyvät myös tullihallinnon verkkosivuilta (http://www.tks.ru/news/law/2012/04/10/0001).

Erityistalousalueille vapautus tuloverosta. Uusi laki antaa tietyille erityistalousalueille (*Special Economic Zones*) mahdollisuuden maksaa nolla prosenttia tuloveroa. Tähän asti erityistalousalueille rekisteröityneet yritykset ovat saaneet nauttia alennetusta tuloverokannasta ja tullivapaudesta. Jatkossa kahdelta talousaluetyypiltä eli turismiin ja teknologiaan ja innovaatioihin erikoistuneilta erityistalousalueilta tulovero poistuu kokonaan. Vuoden 2005 erityistalousalueiden lain voimaantulon jälkeen on perustettu jo 19 erityistalousaluetta: kahdeksan niistä on keskittynyt turismiin, neljä teknologiaan ja innovaatioihin, neljä on teollisia ja kolme satama-alueita. Tuloveron poistaminen koskee siis yhteensä 12 aluetta.

Uusi lakiehdotus siirtämässä tuloveron maksamista kotipaikkakunnalle. Venäjällä tulovero maksetaan tällä hetkellä työpaikan sijainnin mukaan. Uusi lakiehdotus siirtäisi veronkeruuoikeuden työntekijän kotipaikkakunnalle. Tämä kasvattaisi pienten kaupunkien ja maaseudun verotuloja ja vähentäisi Moskovan ja muiden suurkaupunkien verotuloja. Merkittävä osuus suurkaupunkien työntekijöistä on rekisteröity toiselle kotipaikkakunnalle. Muutos on vasta lakiehdotus, mutta myös presidentiksi palaava Putin on julkisesti tukenut ehdotusta.

Sähköinen laskutus vihdoin mahdollista. Pitkään kehitteillä ollut sähköisen laskutuksen hanke on saatu päätökseen. Hallituksen päätös tehtiin jo viime vuonna (hallituksen päätös nro 1137 / 26.12.2011), mutta sitä ei ole voitu toteuttaa, koska sähköisen laskun muodolliset vaatimukset puuttuivat. Venäjän valtiovarainministeriö rekisteröi vihdoin uuden määräyksen (MMB-7-6/138, päivätty 5.3.2012) sähköisen laskun ja sähköisen reskontrarekisterin vaatimuksista 11.4.2012. Sähköinen laskutus helpottaa olennaisesti yritysten kirjanpitoa, asiakirjakiertoa ja veroraportointia. Sähköisen laskun tarkat muotovaatimukset vähentävät myös verotarkastajan mahdollisuutta puuttua laskujen muotoseikkoihin ALV-palautusten verotarkastusten yhteydessä eli muutos vähentää myös turhien verotarkastusten määrää.

Yksinkertaistettua kiinteistörekisteröintiä testataan pilottiprojektilla. Krasnodarissa on aloitettu pilottiprojekti, jossa testataan yksinkertaistettua kiinteistöjen rekisteröintiä. Paikallisen rekisteriviranomaisen tulisi rekisteröidä kiinteistö 24 tunnin kuluessa asiakirjojen jättämisestä. Nyt rekisteröinti kestää parhaimmillaan pari viikkoa ja pahimmillaan useampia kuukausia. Tavoitteena on laajentaa projektia muuallekin. Kiinteistörekisteri on vuoden alusta myös avannut uuden internet-sivuston, jonka kautta rekisteriin voi jättää ilmoituksia ja muutoshakemuksia. Internet-palvelut ovat käytössä koko Venäjän alueella, federaation tason portaali löytyy sivulta https://portal-new.rosreestr.ru/wps/portal/.

Audiovisuaalisten toistolaitteiden tuonnista perittävään tekijänoikeusmaksuun muutoksia? Nykyisellään esimerkiksi matkapuhelimien tuontihinnasta peritään 1 % suuruista maksua, jonka perii ja tilittää edelleen musiikintekijöille akkreditoitu alan liitto, Venäjän oikeudenomistajien liitto. Talouskehitysministeriö haluaa, että perintä siirrettäisiin valtion laitokselle. Myös maksun suuruuteen ja määräytymisperusteeseen voi tulla muutoksia, mikäli ministeriön kanta voittaa.

Venäjällä otetaan käyttöön uudet veroilmoitusmallit, tämä koskee myös ulkomaisten yritysten rekisteröintiä. Uudet asiakirjamallit koskevat yritysten rekisteröintiä tai rekisteristä poistamista sekä yrityksen omistussuhteiden tai muiden muutosten ilmoittamista yritysrekisteriin. Uudet mallit ovat saatavilla veroviranomaisten nettisivuilta www.nalog.ru tai omasta verotoimistosta. Ilmoitukset rekisteriin voi jatkossa jättää myös sähköpostilla. Sähköpostitse lähettäminen vaatii elektronisen allekirjoituksen rekisteröinnin.

Julkiset hankinnat uudistuvat ja palvelujen hankinta siirretään valtakunnalliselle internet-portaalille. Vuonna 2010 avatun julkisten hankintojen internet-portaalin (www.torgi.gov.ru) käyttöä laajennetaan. Siihen on tarkoitus siirtää kaikki ilmoitukset koko maan julkisista hankinnoista ja myös julkisten palvelujen tilaukset. Toistaiseksi valtakunnallisen portaalin lisäksi käytössä ovat erilliset alueelliset portaalit ja valtionyhtiöiden omistamat portaalit. Koko Venäjän kattavan palveluportaalin pitäisi toimia heinäkuun alusta 2012. Myös uusi julkisia hankintoja koskeva lakiehdotus, joka mullistaisi itse hankinta- ja valintaprosessin, on vihdoin valmistunut. Talouskehitysministeriö julkaisi uuden version lakiehdotuksesta, jonka sisällöstä on ministeriön mukaan sovittu muiden ministeriöiden kanssa. Uusi laki on ollut valmisteilla jo viitisen vuotta, mutta eri ministeriöiden väliset kiistat sen sisällöstä ovat estäneet hankkeen etenemisen. Lakiehdotus on tarkoitus siirtää duuman käsittelyyn ennen kesää.

Moskovan laajentumisen hallinnollinen suunnitelma valmistui. Suunniteltu Moskovan kaupungin laajentuminen toteutuu Moskovan hallituksen tiedotteen mukaan 1.7.2012. Kesään asti aluetta hallinnoi vielä Moskovan alueen hallinto, mutta siirtymäajan säännöistä on sovittu. Kaupungin hallitus hyväksyi huhtikuussa uuden kaupunkisuunnitelman, jossa uusi alue jaetaan kahteen hallinnolliseen alueeseen – niiden nimeksi on valittu ”Novomoskovski” ja ”Troitski” (eli ”Uusi Moskova” ja ”Troitski”). Uusi alue kaksinkertaistaa Moskovan kaupungin maa-alueen ja kasvattaa merkittävästi kaupungin rakennuskapasiteettia. Suunnitelman mukaan uudelle alueelle rakennetaan uusi asuntoalue noin kahdelle miljoonalle moskovalaiselle ja toimistotilaa noin miljoonalle työntekijälle. Toimistoja aiotaan rakentaa myös noin puolelle miljoonalle federaation virastojen työntekijöille, jotka halutaan siirtää pois keskustasta.